

ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อคุณภาพของ
สารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการตัดสินใจบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Information Capability and Risk Management Influencing the Quality of
Accounting Information with Effectiveness of Decision of Companies Listed
on the Stock Exchange of Thailand

ทิมศัพิกา เถาจุ¹ และ ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์²

Timpika Taojoo¹ and Titaporn Sincharoonsak²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม^{1,2}

School of Accountancy, Sripatum University, Thailand^{1,2}

E-mail: Timpika.tao@spumail.net¹

Received: 2023-07-27; Revised: 2023-12-16; Accepted: 2023-12-18

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รูปแบบการวิจัยเป็นเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้คือผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 880 บริษัท ได้กลุ่มตัวอย่าง 275 บริษัท โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ ด้านตรวจทานความถูกต้องได้ ด้านความสมบูรณ์ของสารสนเทศ ด้านการทันเวลา และด้านความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจด้านการกำหนดปัญหา ด้านการค้นหาทางเลือก ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติตามการตัดสินใจ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ: สารสนเทศ, ความเสี่ยง, การตัดสินใจ

Abstract

This Article aimed to study 1) investigate the influence of information capability and risk management on the quality of accounting information of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. 2) explore the influence of information capability and risk management on efficiency in the decision-making of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. Additionally, it seeks to examine the abilities of information and risk management that impact the decision-making efficiency of these registered companies. The research follows a quantitative approach and targets the population of accountants, totaling 880 companies, a sample group of 275 companies. Data was collected through questionnaires. Data analysis involved descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics, such as Pearson correlation coefficient analysis and multiple regression analysis.

The research results were as follows: 1) information capability and risk management demonstrated a positive influence on the quality of accounting information of companies listed on the Stock Exchange of Thailand in terms of accuracy and reliability, examinability, completeness of information, timeliness, and relevance to decision-making processes. 2) information capability and risk management positively influenced efficiency in the decision-making of companies listed on the Stock Exchange of Thailand regarding problem recognition, identification of alternatives, evaluation of alternatives, decision-making, and implementation. All influences were statistically significant at the significance level of 0.01 and 0.05.

Keywords: Information, Risk, Decision

บทนำ

การทำบัญชีได้เปลี่ยนไปเป็น ส่งผลให้นักบัญชีมีพัฒนาการไปไกลจากจุดเดิม ได้มีการสำรวจความคิดเห็นของนักบัญชี ในสหรัฐอเมริกาและพบว่าการปรับตัวในด้านต่างๆ มากมาย เช่น ด้านภาพลักษณ์และการเป็นที่ยอมรับ คนในองค์กรให้การยอมรับนักบัญชีมากขึ้น เพราะสามารถช่วยพัฒนาระบบไอทีขององค์กร และสามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจการ สื่อสารกับแผนกอื่น การพัฒนาบทบาทการทำงานนักบัญชีได้เปลี่ยนจากการทำงานอยู่แต่ในแผนกบัญชี ไปสู่การพัฒนาเป็นผู้บริหารที่ช่วยทางด้านการจัดการได้มากขึ้น ความรู้สึกต่อบทบาทของตนเอง จากการสำรวจพบว่า ข้อมูลทางบัญชีนักบัญชีในปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในงานด้านต่างๆ ดังนี้ การให้คำปรึกษาภายในองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ในระยะยาว การจัดการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การบัญชีเพื่อการจัดการ การวิเคราะห์การเงินและเศรษฐกิจแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นักบัญชีเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้จะเกิดขึ้น ในอนาคต จะใช้เวลาไป

ทางด้านวางแผนและวิเคราะห์มากกว่าการทำรายงาน คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์จะมีบทบาทมากขึ้น จะมีบทบาทในการให้คำแนะนำเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจมากขึ้น (พัชรินทร์ ใจเย็น, 2560)

การเกิดวิกฤติด้านระบบบัญชีและธรรมาภิบาลในสหรัฐฯ ซึ่งเริ่มจากกรณีของเอนรอน (Enron) บริษัทยักษ์ใหญ่ด้านพลังงาน ในช่วงปี 2001-2002 อันเนื่องมาจากการฉ้อฉลของฝ่ายบริหาร และการตกแต่งบัญชีร่วมกับบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ อาร์เธอร์ แอนเดอร์สัน (Arthur Andersen) นั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหรัฐฯ ต้องมีการปฏิรูประบบกฎหมาย กฎระเบียบทางการบัญชี รวมทั้งการกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการ (Governance) ครั้งใหญ่ การเปลี่ยนแปลงครั้งนั้นนำมาซึ่งความตื่นตัวขององค์กร รวมทั้งแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ต่อการบริหารกิจการของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้มีความมั่นคง (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2561)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินธุรกิจจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากความสามารถด้านสารสนเทศและคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการบริหารความเสี่ยงกลุ่มธุรกิจ ที่จะช่วยให้ผู้ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สามารถเก็บรวบรวมข้อมูล เรียกดูข้อมูล และการประมวลผลในการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจ สามารถเพิ่มคุณค่าและประโยชน์ในการใช้งานข้อมูลให้กับธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์ที่ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่รุนแรง พร้อมทั้งแบกรับความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจทั้งด้านการบริหารงาน การตลาด การบัญชี รวมถึงสารสนเทศ ในการจัดการคุณภาพทางการบัญชีในการจัดการข้อมูลจะส่งผลให้การดำเนินงานของธุรกิจลดความเสี่ยงในการดำเนินกิจการ (Omokhudu and Ibadin, 2015)

จากข้อมูลข้างต้นจึงเป็นที่มาของการเลือกศึกษา ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการตัดสินใจบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และสารสนเทศ หรือปัจจัยภายใน จากการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และประสิทธิภาพการตัดสินใจของนักบัญชี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดด้านความสามารถสารสนเทศ

เทอเบนและคณะ (Turban et al., 2008) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) คือ ชุดของระบบคอมพิวเตอร์ ที่นำมาใช้ภายในองค์กร หรือ อีกนัยหนึ่งคือ เทคโนโลยีพื้นฐานของระบบสารสนเทศที่ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลเครือข่าย และโทรคมนาคม รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ โดยถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการ แลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2559) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่สนับสนุนการบริหารงานการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคลหรือระดับองค์กร ไม่ใช่มีแต่เพียงคอมพิวเตอร์เท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีก ได้แก่

1. ฮาร์ดแวร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ คือคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องกราดตรวจ รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ เข้าเป็นเครือข่าย

2. ซอฟต์แวร์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คือซอฟต์แวร์ที่สั่งให้ฮาร์ดแวร์ทำงาน เพื่อประมวลผลข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ตามความต้องการของการใช้งาน ปัจจุบันมีซอฟต์แวร์หลายประเภท เช่น ซอฟต์แวร์ควบคุมระบบงาน ซอฟต์แวร์สำเร็จ

3. ข้อมูล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งเพราะข้อมูลจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของระบบได้ และเนื่องจากต้องการมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งกำเนิด ข้อมูลจึงต้อง ถูกต้อง ทันสมัย และมีการกลั่นกรองตรวจสอบ

4. บุคลากร คือกลุ่มบุคคลในระดับ ผู้ใช้ ผู้บริการ ผู้พัฒนาระบบ นักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมเมอร์ เป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จขององค์กร ยิ่งบุคลากรมีความรู้ ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใด โอกาสที่จะใช้งานระบบสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์ ได้เต็มศักยภาพและคุ้มค่ามากยิ่งขึ้นเท่านั้น

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานก็เป็นเรื่องที่สำคัญ คือ เมื่อพัฒนา ระบบงานแล้ว ผู้ใช้ต้องปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน เช่น ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล ขั้นตอนการ ประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่ออุปกรณ์มีความชำรุดเสียหาย ขั้นตอนในการสำรองข้อมูล ซึ่งต้องมีการซักซ้อม เติร์มการ และมีการจัดทำเอกสารคู่มือการใช้งานให้ชัดเจน

สรุปได้ว่าความสามารถด้านสารสนเทศ ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูลบุคลากร และขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้ระบบสารสนเทศจะเริ่มตั้งแต่การการป้อนข้อมูลเข้าสู่เครื่อง คอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูลแล้วจึงส่งผลลัพธ์ออกมาให้กับผู้ใช้ ผู้ใช้ระบบสารสนเทศสามารถ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ในองค์กรต่าง ๆ ที่การจัดการองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างสมบูรณ์จะทำการมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

ศิริรัตน์ พิมณาคูณ (2561) การบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วม โดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับกรรมการบริหาร ผู้บริหารระดับสูง และพนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง

เพื่อความสำเร็จของเป้าประสงค์ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กร การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ เพื่อช่วยให้องค์กรทั่วไป บรรลุวัตถุประสงค์หรือกลยุทธ์ทางธุรกิจที่กำหนดไว้ ช่วยให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี และปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหาร และผู้บริหารขององค์กรทั่วไป ควรมีความเข้าใจต่อผลลัพธ์ในข้อดี และข้อด้อยของแต่ละเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จ ลดโอกาสของการล้มเหลว และลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานโดยรวม เพื่อก้าวสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างมั่นใจ

จิราพร กวดขุนทด (2561) การบริหารความเสี่ยงด้วย COSO-ERM 2017 คือ การแสดงความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร 4 ด้านได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถพิจารณาวิเคราะห์ระบุความเสี่ยงอย่างรอบด้านมากขึ้น ซึ่ง COSO-ERM 2017 มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของกระบวนการใหม่ให้มีความละเอียดชัดเจนขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 20 หลักการใน 5 องค์ประกอบ (จากเดิมมีเฉพาะ 8 องค์ประกอบ) คือ 1) การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร 3) เป้าหมายผลการดำเนินงาน 4) การทบทวนและปรับปรุง และ 5) สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน

แนวคิดสารสนเทศทางการบัญชี

ทิพย์สุดา ทาสีดำ (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศขององค์กร ที่เก็บรวบรวม ประมวลผลข้อมูลทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตรา และข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตรา จากระบบงาน ย่อยต่าง ๆ ขององค์กร และสื่อสารข้อมูลหรือสารสนเทศที่รวบรวมได้ไปยังผู้ใช้ทุกคนในองค์กร

รุ่งทิศา ทาปาลี (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่าสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง สารสนเทศทางการบัญชีเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นมาในองค์กรโดยใช้ทรัพยากรบุคคลคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง เช่น จอภาพ และเครื่องพิมพ์เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึก ข้อมูลประมวลผลและจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีให้แก่ผู้ใช้ภายในและผู้ใช้นอกขององค์กร ในระบบสารสนเทศทางการบัญชีอาจใช้คนจัดเก็บบันทึกข้อมูลประมวลผล และจัดทำสารสนเทศ ทางการบัญชีโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้างเป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกหรืออาจนำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้างรวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นบันทึกข้อมูล

สรุปว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ขั้นตอนในการหาข้อมูลและกระบวนการในการจัดการสารสนเทศตามกรอบแนวคิด ทำบัญชีเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานในธุรกิจของตน ระบบสารสนเทศทางการบัญชีอาจมาจาก การประมวลผลด้วยมือการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และการใช้วิธีการประมวลผลทั้งมือและคอมพิวเตอร์ร่วมกันระบบสารสนเทศทางการบัญชีเกี่ยวเนื่องเฉพาะข้อมูลทางการเงินและกระบวนการทางการบัญชี

แนวคิดประสิทธิภาพการตัดสินใจ

ปารวีณ์ โรจนวิธาน (2562) การตัดสินใจที่ดีนั้น มีขั้นตอนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดขอบเขตความสำคัญของการตัดสินใจ (Identity of Decision making) ผู้ที่ต้องตัดสินใจต้องสามารถรู้และระบุได้ว่า อะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่อยากได้จากการตัดสินใจครั้งนี้

2) รวบรวมทางเลือกที่มีทั้งหมดออกมา (list the Option) เพื่อหาว่ามีทางเลือกอะไรที่จะเป็นไปได้และเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพที่สุด

3) ศึกษาและกำหนดขอบเขตของแต่ละทางเลือก (Rating the Option) ศึกษาแต่ละทางเลือกในการตัดสินใจ ว่ามีประโยชน์ (Benefit) ข้อดี ข้อเสีย (Advantage, Disadvantage) ความเสี่ยง (Risk) เป็นต้น

4) ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best solution) ตัดสินใจเลือกทางเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ณ ตอนนั้นตามทางเลือกที่ได้ศึกษามาที่ทำให้องค์กรได้ประโยชน์สูงสุด บางครั้งหากมีทางเลือกที่ดีพอ ๆ กัน ผู้ทำการตัดสินใจอาจจะต้องใช้วิจารณญาณด้วย (intuition) ในการตัดสินใจด้วย

5) ประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the decision) หลังจากการตัดสินใจไปแล้วในแต่ละครั้ง ให้ประเมินผลการตัดสินใจในนั้นด้วย เพื่อเรียนรู้ และนำมาเป็นบทเรียนในการตัดสินใจในครั้งต่อไป

สรุปประสิทธิภาพการตัดสินใจ คือ ผลสรุปหรือผลขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของผู้บริหารที่เกิดจากตำแหน่งและอำนาจที่เป็นทางการ คือบทบาทการเป็นผู้ประกอบการ บทบาทผู้จัดการสถานการณ์ที่เป็นปัญหา บทบาทผู้จัดทรัพยากร และบทบาทผู้เจรจาต่อรอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8 อุตสาหกรรม อันได้แก่ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO), สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUM), ธุรกิจการเงิน (FINCIAL), สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS), อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON), ทรัพยากร (RESOURC), บริการ (SERVICE), เทคโนโลยี (TECH) ปัจจุบันในหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีจำนวน 880 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2566) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8 อุตสาหกรรม โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 275 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประยุกต์ โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ซึ่งมีการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์ ด้านข้อมูล ด้านบุคลากร ด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน จำนวน 15 ข้อ ใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 2 การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ เป้าหมายผลการดำเนินงาน การทบทวนและการปรับปรุงข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล จำนวน 15 ข้อ ใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 คุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ ความถูกต้องเชื่อถือได้ สอบทานความถูกต้องได้ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศ การทันเวลา ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 15 ข้อ ใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการตัดสินใจ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การค้นหาทางเลือก การประเมินทางเลือก การตัดสินใจ การปฏิบัติตามการตัดสินใจ และการประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ จำนวน 15 ข้อ ใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นมาไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) รายละเอียด ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content validity test) โดยกำหนดผู้เชี่ยวชาญ (Judgmental process) จำนวน 3 ท่าน ตามลักษณะการสร้างแบบสอบถามวัดค่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องและลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงเนื้อหาตามคำแนะนำของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทดสอบความตรงของเนื้อหา (A test of validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of item objective congruence: IOC) เพื่อให้น้ำหนักความสอดคล้องและความเหมาะสมตามกรอบแนวคิดการวิจัยหรือไม่

3. นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยง เพื่อให้สอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.972

4. ยื่นขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน กับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอรับการจริยธรรมการวิจัยในคน

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อเป็นการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาส (Cronbach) โดยค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.910

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วย Google Forms

1. ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับมาจากผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับอย่างน้อย 275 ชุด ตามการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2. นำข้อมูลในแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์และครบถ้วนมาลงรหัส (Coding Form) สำหรับแบบสอบถามทุกข้อ มาทำการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปและใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล ระดับความสามารถด้านสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยง คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ประสิทธิภาพการตัดสินใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง พิจารณาค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่ระหว่าง $0 > 1$ และ พิจารณาค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2553)

3. ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสามารถด้านสารสนเทศ

ปัจจัยความสามารถด้านสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสามารถ
ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์	4.04	0.51	มาก
ความสามารถด้านซอฟต์แวร์	4.35	0.60	มากที่สุด
ความสามารถด้านข้อมูล	4.19	0.60	มาก
ความสามารถด้านบุคลากร	4.36	0.53	มากที่สุด
ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน	4.33	0.53	มากที่สุด
รวม	4.25	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสามารถด้านสารสนเทศ โดยรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ความสามารถด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ความสามารถด้านซอฟต์แวร์

($\bar{X}$ = 4.35) ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.33) ความสามารถด้านข้อมูล ($\bar{X}$ = 4.19) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.04) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพ
การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	4.26	0.55	มากที่สุด
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์	4.32	0.51	มากที่สุด
เป้าหมายผลการดำเนินงาน	4.35	0.56	มากที่สุด
การทบทวนและการปรับปรุง	4.35	0.49	มากที่สุด
ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล	4.33	0.51	มากที่สุด
รวม	4.32	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ การทบทวนและการปรับปรุง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.35) รองลงมา คือ เป้าหมายผลการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.35) ข้อมูลการสื่อสาร และการรายงานผล ($\bar{X}$ = 4.33) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.32) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี

คุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ความถูกต้องเชื่อถือได้	4.27	0.60	มากที่สุด
ตรวจทานความถูกต้องได้	4.36	0.57	มากที่สุด
ความสมบูรณ์ของสารสนเทศ	4.38	0.55	มากที่สุด
การทันเวลา	4.31	0.57	มากที่สุด
ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ	4.30	0.53	มากที่สุด
รวม	4.32	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.38) รองลงมา คือ ตรวจทานความถูกต้องได้ ($\bar{X}$ = 4.36) การทันเวลา ($\bar{X}$ = 4.31) ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.30) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ความถูกต้องเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ

ประสิทธิภาพการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิภาพ
การกำหนดปัญหา	4.32	0.52	มากที่สุด
การค้นหาทางเลือก	4.33	0.51	มากที่สุด
การประเมินทางเลือก	4.24	0.55	มากที่สุด
การตัดสินใจ	4.37	0.53	มากที่สุด
การปฏิบัติตามการตัดสินใจ	4.36	0.50	มากที่สุด
รวม	4.32	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ โดยรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ การตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.37) รองลงมา คือ การปฏิบัติตามการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.36) การค้นหาทางเลือก ($\bar{X}$ = 4.33) การกำหนดปัญหา ($\bar{X}$ = 4.32) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ การประเมินทางเลือก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance inflation factors)

Variable	Tolerance	VIF
ความสามารถด้านสารสนเทศ		
ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์	0.802	1.247
ความสามารถด้านซอฟต์แวร์	0.689	1.451
ความสามารถด้านข้อมูล	0.713	1.402
ความสามารถด้านบุคลากร	0.702	1.424
ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน	0.712	1.405
การบริหารความเสี่ยง		
การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	0.647	1.545
กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.623	1.605
เป้าหมายผลการดำเนินงาน	0.520	1.921
การทบทวนและการปรับปรุง	0.748	1.337
สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน	0.543	1.842

จากตารางที่ 5 ตัวแปรอิสระความสามารถด้านสารสนเทศ และการบริหารความเสี่ยง ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและประสิทธิภาพการตัดสินใจ พบว่าค่าความทนทาน มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.520 และสูงสุด 0.802 ซึ่งค่าต่ำสุดสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ ค่า Tolerance

มีค่ามากกว่า 0 ส่วนค่า VIF มีค่าสูงสุดเท่ากับ 1.921 ค่า VIF มีค่า น้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรแต่ละตัวไม่มีความเป็นเส้นตรงร่วมกันอย่างมาก (Multicollinearity) หรือไม่มีความซ้ำซ้อนกันในการวัด

ตารางที่ 6 นำเสนอการผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 1 เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงการวิเคราะห์ การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี		
	Standardized		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		1.948	0.052
ความสามารถด้านสารสนเทศ			
ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์	0.160	3.703	0.000**
ความสามารถด้านซอฟต์แวร์	0.097	2.029	0.043*
ความสามารถด้านข้อมูล	0.107	2.244	0.026*
ความสามารถด้านบุคลากร	0.124	2.613	0.009**
ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน	0.085	1.741	0.083
การบริหารความเสี่ยง			
การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	0.044	0.945	0.346
กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร	0.084	1.786	0.075
เป้าหมายผลการดำเนินงาน	0.247	4.769	0.000**
การทบทวนและการปรับปรุง	0.112	2.605	0.010**
สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน	0.146	2.881	0.004**
R = 0.795 ^a R Square = 0.632 Adjusted R Square = 0.618 Sig = 0.000**			

**ระดับนัยสำคัญ 0.01 *ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร้อยละ 79.5 (R Square = 0.632) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอธิบายการใช้งานตัวแปรอื่น ๆ ที่นำมาพิจารณาได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์ (Beta = 0.160, t=3.703, Sig = 0.000) ความสามารถด้านบุคลากร (Beta = 0.124, t=2.613, Sig = 0.009) ความสามารถด้านข้อมูล (Beta = 0.107, t=2.244, Sig = 0.026) และ ความสามารถด้านซอฟต์แวร์ (Beta = 0.097, t=2.029, Sig = 0.043) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน (Beta =

0.247, $t=4.769$, Sig = 0.000) ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน (Beta = 0. 0.146, $t=2.881$, Sig = 0.004) และด้านการทบทวนและการปรับปรุง รายงาน (Beta = 0.112, $t=2.605$, Sig = 0.010) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ ด้านความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Beta = 0.085, $t=1.741$, Sig = 0.083) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านกลยุทธ์และวัตถุประสงค์กร (Beta = 0.084, $t=1.786$, Sig = 0.075) และการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Beta = 0.044, $t=0.945$, Sig = 0.346) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 นำเสนอการผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 เพื่อศึกษาความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงการวิเคราะห์ การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการตัดสินใจ		
	Standardized		
	Beta	t	Sig.
(Constant)	0.075	5.929	0.000**
ความสามารถด้านสารสนเทศ			
ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์	0.120	1.651	0.100
ความสามารถด้านซอฟต์แวร์	0.042	2.392	0.017*
ความสามารถด้านข้อมูล	0.087	0.840	0.401
ความสามารถด้านบุคลากร	0.167	1.727	0.085
ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน	0.042	3.237	0.001**
การบริหารความเสี่ยง			
การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	0.081	0.866	0.387
กลยุทธ์และวัตถุประสงค์กร	0.269	1.625	0.105
เป้าหมายผลการดำเนินงาน	0.111	4.919	0.000**
การทบทวนและการปรับปรุง	0.146	2.444	0.015*
สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน	0.075	2.730	0.007**
R = 0.768 ^a R Square = 0.590 Adjusted R Square = 0.575 Sig = 0.000**			

**ระดับนัยสำคัญ 0.01 *ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร้อยละ 76.8 ($R^2 = 0.590$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอธิบายการใช้งานตัวแปรอื่น ๆ ที่นำมาพิจารณาได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($Beta = 0.042$, $t=3.237$, $Sig = 0.001$) และความสามารถด้านซอฟต์แวร์ ($Beta = 0.042$, $t=2.392$, $Sig = 0.017$) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน ($Beta = 0.111$, $t=4.919$, $Sig = 0.000$) ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน ($Beta = 0.075$, $t=2.730$, $Sig = 0.007$) และ ด้านการทบทวนและการปรับปรุง ($Beta = 0.146$, $t=2.444$, $Sig = 0.015$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถด้านบุคลากร ($Beta = 0.167$, $t=1.727$, $Sig = 0.085$) ความสามารถด้านฮาร์ดแวร์ ($Beta = 0.120$, $t=1.651$, $Sig = 0.100$) และ ความสามารถด้านข้อมูล ($Beta = 0.087$, $t=0.840$, $Sig = 0.401$) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร ($Beta = 0.269$, $t=1.625$, $Sig = 0.105$) และ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร ($Beta = 0.081$, $t=0.866$, $Sig = 0.387$) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อภิปรายผล

ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในการวิจัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จารุวรรณ จันทร์รื่นเรือง (2562) ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีกับ คุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี : กรณีศึกษาธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีกับคุณภาพสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และ Zaleha Abdul Rasid, (2014) ศึกษาถึง การบริหารความเสี่ยงองค์กรกับระบบบัญชีและประสิทธิภาพขององค์กรในสถาบันการเงิน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ERM) มีความสัมพันธ์ระหว่าง การบัญชีการจัดการระบบ (MAS) แสดงให้เห็นว่าการนำไปปฏิบัติของ ERM จำเป็นต้องใช้ข้อมูล MAS ที่เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจ การวางแผน และการควบคุมในองค์กร การค้นพบนี้ยังยืนยันบทบาทสำคัญของระบบบริหารความเสี่ยงและประสิทธิภาพขององค์กร ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง การศึกษานี้มีส่วนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างระบบบัญชี ระบบบริหารความเสี่ยงและประสิทธิภาพขององค์กร

ความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในการวิจัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Deng, H., Duan, S.X. and Wibowo, S. (2023) ศึกษาถึง เทคโนโลยีดิจิทัล

ขับเคลื่อนการแบ่งปันความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน พบว่าการประสานงานที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจ และการแบ่งปันความรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจ การศึกษานี้ทำให้เห็นว่า การตัดสินใจที่ดีขึ้นและการแบ่งปันความรู้สามารถนำไปสู่ประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้นในองค์กร Lee, O.-K.D., Xu, P., Kuilboer, J.-P. and Ashrafi, N. (2021) ศึกษาถึง บทบาทที่โดดเด่นของความสามารถด้านไอทีสำหรับการจัดการความรู้และการรวมกระบวนการ ความสามารถด้านไอทีสำหรับการรวมกระบวนการมีอิทธิพลสูงกว่าต่อความสามารถในการตอบสนองการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และความสามารถในการตอบสนองมีความสำคัญมากกว่าในการแข่งขันทางการตลาดที่สูง และ Crovini, C. (2021) ศึกษาถึง การบริหารความเสี่ยงในผู้ประกอบการ SMEs: สู่การรวมกับกระบวนการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างเดียวยังอาจได้รับผลไม่เป็นทางการ ความเสี่ยงจะต้องเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจและการวางแผนของผู้ประกอบการ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางด้านความสามารถสารสนเทศเพื่อให้รักษาเสถียรภาพของความพร้อมด้านการใช้งาน รวมถึงการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นผลลัพธ์ที่ดีของสารสนเทศทางการบัญชีที่สามารถลดข้อผิดพลาด และตรวจสอบได้ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะได้รับความพร้อมของข้อมูลเพื่อประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ปัจจุบันสารสนเทศมีบทบาทในการทำกิจกรรมแทบทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจ เมื่อการวางแผนและการจัดการได้มีเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยจะทำให้ได้สารสนเทศอย่างรวดเร็วถูกต้อง เชื่อถือได้ทันต่อเวลา มีเนื้อหาและรูปแบบที่ตรงกับความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแข่งขัน ธุรกิจจำเป็นต้องรู้ข้อมูลภาวะตลาดและสินค้าเพื่อความอยู่รอดในการดำเนินธุรกิจ ใช้เป็นเครื่องมือช่วยการปฏิบัติงานให้เกิดความถูกต้อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการเชื่อมโยงกับคนในองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้

ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ มีข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเป็นเครื่องมือในการกำหนดกลยุทธ์ของการดำเนินงานของบริษัทเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอดีต เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดทิศทางการดำเนินในอนาคต ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลและการติดต่อสื่อสารทางการเงิน และด้านประสิทธิภาพการตัดสินใจคือผลสรุปหรือผลขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำให้งานบรรลุ

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ การตัดสินใจจึงเป็นส่วนหนึ่งของบทบาทสำคัญที่จะนำพาธุรกิจให้ไปต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รักษาเสถียรภาพของความสามารถของสารสนเทศให้มีความพร้อมในด้านการใช้งาน จัดการระบบในด้านการสารสนเทศต่าง ๆ หลากหลายวิธี ดังนั้นเครื่องมืออุปกรณ์จึงมีจำหน่ายที่หลากหลายเพื่อตอบสนองการใช้งานด้านสารสนเทศขององค์กรในทุกรูปแบบ

2. จัดทำเอกสารคู่มือการใช้งานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานเปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้น และสิ้นสุดของกระบวนการ ที่ระบุถึงขั้นตอน รายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ ขององค์กรการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานทำให้ได้งานที่มีคุณภาพตามที่กำหนด ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสน

3. การแจ้งเตือนข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีผ่านอุปกรณ์ที่รองรับได้ทันต่อความต้องการของผู้ต้องการใช้ข้อมูลอยู่เสมอ มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีที่ทันสมัยตลอดเวลา ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ มีข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเป็นเครื่องมือในการกำหนดกลยุทธ์ของการดำเนินงานของบริษัทเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

4. ด้านการกำหนดปัญหาใช้วิธีการวิเคราะห์ระบุปัญหาและสร้างทางเลือกได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ที่จะทำการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรนวัตกรรมการบัญชีและความได้เปรียบเชิงธุรกิจที่มีต่อการตัดสินใจเพื่อบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการตัดสินใจและเพื่อยืนยันผลการวิจัยให้เป็นที่ยอมรับและแนวทางในการทำงานต่อไป

2. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมของปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถด้านสารสนเทศและการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการตัดสินใจบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

จารุวรรณ จันทรื่นเรือง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีกับคุณภาพสารสนเทศทางการบัญชี: กรณีศึกษาธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 6(1), 33-40.

- จิราพร กวดขุนทด. (2561). การบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(1), 69-78.
- ทิพย์สุตา ทาสีดำ. (2565). ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสำนักงานบัญชี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *มนุษยสังคมสาร (มสส.)* 20(2), 179-200.
- ปารวีน โรจนวิธาน (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีของเกษตรกร ในเขตอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 16(73), 125-137.
- พัชรินทร์ ใจเย็น, กฤษฎา มณีชัย, ธัญลักษณ์ คริ่งธิ และณัฐวัชต์ บุญภาพ. (2560). นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน. *Journal of Pacific Institute of Management Science*, 3(1), 196-207
- รุ่งทิวา ทาปาลี. (2561). การพัฒนาสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหารของ โรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 7(2), 115-128.
- ศิริรัตน์ พิมณาคูณ. (2561). การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(3), 35-43.
- สุรเดช จอจวรรณศิริ. (2561). *บทความจาก TRIS Academy Club Issue4 January 2018* “Organizational Excellence”. สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2559), *เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- Crovini, C., Santoro, G. and Ossola, G. (2021). Rethinking risk management in entrepreneurial SMEs: towards the integration with the decision-making process. *Management Decision*, 59 (5), 1085-1113.
- Deng, H., Duan, S.X. and Wibowo, S. (2023). *Digital technology driven knowledge sharing for job performance*. *Journal of Knowledge Management*, 27(2), 404-425.
- Lee, O.-K.D., Xu, P., Kuilboer, J.-P. and Ashrafi, N. (2021). How to be agile: the distinctive roles of IT capabilities for knowledge management and process integration. *Industrial Management & Data Systems*, 121(11), 2276-2297.
- Omokhudu, O. O., & Ibadin, P. O. (2015). The value relevance of accounting information: evidence from Nigeria. *Accounting and Finance Research*, 4(3), 20-30.
- Turban, E., et al. (2008). *Electronic Commerce: A Managerial Perspective*. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.

Zaleha Abdul Rasid, S., Ruhana Isa, C. and Khairuzzaman Wan Ismail, W. (2014). Management accounting systems, enterprise risk management and organizational performance in financial institutions. *Asian Review of Accounting*, 22(2), 128-144.